

ROMAN SMUTNÝ

A portrait of Erling Haaland, a professional footballer, wearing a light blue Manchester City home jersey. He has short, light-colored hair styled back and is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a dark blue, textured wall with faint circular patterns. The jersey features the Premier League patch on the right chest, the Manchester City crest on the left chest, and a 'No Room for Racism' patch on the right sleeve. The text 'ERLING HAALAND' is overlaid in large, bold, white, sans-serif capital letters across the lower half of the image.

ERLING HAALAND

NEKOMPROMISNÍ VIKING

xyz

Erling Haaland

nekompromisní Viking

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Roman Smutný

Erling Haaland: nekompromisní Viking – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

**ERLING
HAALAND**
NEKOMPROMISNÍ VIKING

© Roman Smutný, 2024
Photos © Shutterstock, 2024
© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-7683-499-6
ISBN e-knihy 978-80-7683-508-5 (1. zveřejnění, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7683-509-2 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-7683-504-7 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

**ERLING
HAALAND**

NEKOMPROMISNÍ VIKING

ROMAN SMUTNÝ

x.y.z

KAPITOLA 1

Lidé si od nepaměti velmi rádi vyprávějí legendy. Jejich kouzlo tkví mimo jiné i v tom, že se nikdy neví, zda či do jaké míry jsou pravdivé. A jednu takovou legendu šíří sám o sobě někdejší znamenitý norský fotbalista Alf-Inge Haaland, který tvrdí, že svého syna Erlinga počal přímo v kabině Leeds United. Pokud by to pravda byla, jednalo by se o událost více než symbolickou. To ovšem víme až dnes: tehdy, na podzim roku 1999, nemohl tento řízný pravý bek se schopnostmi odehrát slušný part i v záložní řadě ani tušit, na co právě zadělal.

„Pane, vychoval jste bestii,“ dolétne k jeho uším o dva-
cet let později – v čase, kdy si celý fotbalový svět uvědo-
mí, že pod zasněženými alpskými vrcholy v rakouském
Salcburku startuje kariéru jeden z největších fotbalových
talentů všech dob, který má zcela reálnou šanci časem

ERLING HAALAND: NEKOMPROMISNÍ VIKING

aspirovat až na samotný trůn pro nejlepšího fotbalistu světa. V této době totiž jeho nejmladší syn rozrazí v pouhých devatenácti letech dveře milionářské Ligy mistrů tak razantně, až vyletí z pantů. Při svém debutu nasází hattrick a stane se třetím nejmladším hráčem v historii, jemuž se takto impozantní nástup na scénu povede. Do konce podzimu navíc přidá další čtyři branky, čímž připoutá pozornost elitních evropských klubů. Éra dvou titánů Lionela Messiho a Cristiana Ronalda bude pomalu, ale jistě směřovat do závěrečné fáze. Naštěstí tu místo nich bude i rychlý obr ze Skandinávie, který vzbuzuje naději, že i v následujících letech se na evropských fotbalových trávnících budou dít velké věci.

Kdo je muž, který může dnes naprosto oprávněně říct, že tohle dítě se mu opravdu povedlo? Alfie Haaland přišel na svět na jihozápadě Norska ve Stavangeru – městě přibližně o velikosti Plzně – 23. listopadu 1972. Norským mistrem se toho roku stal Viking FK, tedy právě klub ze Stavangeru. Blondatý klučina se ale ve čtvrtém největším městě své země dlouho neohrál, jeho rodina se zanedlouho odstěhovala do dvanáctitisícového Bryne, odkud je to jen dvanáct kilometrů k plážím Severního moře. A právě zde začíná Alfie v šesti letech psát svůj fotbalový příběh: v akademii místního klubu Bryne FK dělá první krůčky, brzy na to kroky, až

KAPITOLA 1

nakonec doskočí do prvního týmu. V pouhých sedmácti letech debutuje za áčko, které nedávno po dvanácti letech opustilo nejvyšší soutěž. Alfie si z toho těžkou hlavu nedělá. Poctivě sbírá starty za svůj domovský klub a do toho reprezentuje svou zemi v kategorii do 21 let. A protože do Norska se nejezdí jen na lov ryb, ale i kvalitních fotbalistů, stane se, že i Alfie je lapen do lasa s visačkou anglického klubu Nottingham Forest.

V adventním čase roku 1993 se stále ještě dvacetiletý talent stěhuje do kolébky fotbalu a se svým novým chlebozárcem půl roku nato slaví postup do Premier League. Pro anglického mistra ze sezony 1977/1978 jde o důležitý moment. A důležité období zažívá i Alfie. V létě roku 1994 se zraky všech fandů upnou do Spojených států amerických, které hostí patnácté mistrovství světa ve fotbale. Norsko u této slavnostní hostiny nechybělo a jeho trenér Egil Roger Olsen nemohl z nominace vynechat ani anglického legionáře Alfieho Haalanda, který si na konto připsal dva starty v základní skupině. Nechybí u jednobrankového vítězství nad Mexikem, poté ovšem nedokáže nezabránit prohře s Itálií. Hvězdný tým v čele s kapitánem Baresim, Maldinim, Baggim, Donadonim či Zolou si se severany dlouho nemůže poradit a ze zoufalství vysvobodí partu trenéra Arriga Sacchiho až branka Dina Baggia ze sedmdesáté minuty. Po remíze s Irskem odléta-

ERLING HAALAND: NEKOMPROMISNÍ VIKING

jí Norové zpět do Evropy. Navzdory předčasnému konci na světovém turnaji je to pro Alfieho šťastný čas. Seznámuje se se sympatickou blondýnkou Gry Maritou Brautovou, profesionální atletkou a norskou mistryní v sedmiboji. Zakládají rodinu a v této oblasti půjde o trojboj: v roce 1995 se jim narodí syn Astor, o tři roky později dcerka Gabrielle a nakonec v magickém roce 2000 Erling.

Nadějně rozjetá Alfieho kariéra ovšem sviští dál. Nottingham Forest v sezoně 1994/1995 obsadí coby nováček v Premier League třetí příčku a vybojuje si účast v Poháru UEFA, v němž dokráčí až do čtvrtfinále, kde si vyláme zuby na Bayernu Mnichov. Pro klub se i tak jedná o velmi úspěšný počín, Alfie je navíc se šesti brankami nejlepším střelcem mužstva. Další taková sezona už ale nepřijde, a když Nottingham na jaře 1997 padá z dvacáté pozice o patro níž, rozhodne se změnit adresu i Alfie. Posune se o sto kilometrů na sever – do Leedsu United. V klubu, jenž od svého vzniku v roce 1919 hraje stále na stejném stadionu – slavném Elland Road – jej čekají další tři tučné roky mezi anglickou elitou. Se svými spoluhráči obsadí postupně páté, čtvrté a nakonec třetí místo v lize.

V devátém kole Premier League přijíždí na Elland Road Manchester United. Je 27. září 1997 a Alfie při nástupu na hřiště nemůže tušit, že během následujících devadesáti minut se začne psát příběh, jehož pointa o čtyři roky

KAPITOLA 1

později bude mít fatální dopad na jeho kariéru a další průběh jeho života nasměruje zcela jinam, stejně jako se změnila životní cesty i ostatních členů jeho rodiny.

Byl to vlastně faul, jakých v té době bývalo v anglickém fotbale mraky. V devadesátých letech totiž rozhodčí pouštěli i tak tvrdé zákroky, za které by v dnešní době byla udělena červená karta. Když Alfie Haaland zajel do Roye Keana, byla to reakce na předchozí akci. Od začátku zápasu měl totiž pocit, že se jej kapitán rudých dáblů snaží dostat na nosítka. Vzájemné antipatie těchto dvou kohoutů nebyly koneckonců žádnou novinkou: už v dobách, kdy Alfie nastupoval za Nottingham Forest, spolu sváděli spousty tvrdých soubojů. Poté, co se tento znamenitý středopolař nyní skácel na trávník a začal se svíjet bolestí, Alfie se nad něj naklonil a od plic mu vynadal s tím, že je to on, kdo mu jde celou dobu po krku, a navrch jej obvinil, že simuluje, aby se vyhnul případnému karetnímu trestu. Nemohl pochopitelně tušit, že protivník má potrhane vazy v kolenu, kvůli čemuž stráví téměř celý zbytek sezony na marodce. Tato situace podnítila dlouholeté nepřátelství. Pro irského fotbalistu byl celý nešťastný incident velkou křivdou, která v čase jen roste a bují jako zhoubný nádor, dokud se nevyřeší. Snad už tehdy, osudného zářijového dne, si zraněný fotbalista přísahal, že si jednou se svým nepřitelem vyrovná účty i s úroky.

ERLING HAALAND: NEKOMPROMISNÍ VIKING

A tak zatímco putování po anglických trávnících Roye Keana je na několik měsíců pozastaveno, pouť Alfieho Haalanda pádí vesele dál. O vánočních svátcích roku 1997, na Boxing Day, hezky česky na Štěpána, střílí gól v zápase proti Liverpoolu na slavném Anfieldu zcela dle zásady, že nic tak člověka nepotěší jako dárek k Vánocům, který si nadělí sám.

Rok 2000 představuje Alfieho životní křižovatku. S Leedssem obsadí v lize bronzovou pozici, přičemž v Poháru UEFA dojdou svěřenci kouče Davida O'Learyho až pod samotný vrchol – do semifinále! Po cestě svalí moskevské týmy Lokomotiv i Spartak, italský AS Řím a ve čtvrtfinále pražskou Slavii. Když už se vidí ve finále, závory přes cestu jim spustí turecký Galatasaray, který nakonec celou soutěž vyhraje. Alfie se ale v následujícím létě vydává za novou výzvou a z Leedsu se stěhuje padesát sedm kilometrů jihozápadním směrem. Pokud bychom na mapě čarami pospojovali všechna tři anglická Alfieho působiště, dostali bychom takřka pravidelný trojúhelník. Jakýkoli jiný obrazec se z toho nikdy nestane. Fotbalový bůh v létě roku 2000 už s jistotou ví, že toto angažmá bude pro Alfieho Haalanda poslední.

Manchester City za něj vysází dva a půl milionu liber. Jeho novým fotbalovým domovem se stává Maine Road, letitý stadion, jehož zdi by mohly vyprávět, čeho všeho

KAPITOLA 1

už byly od roku 1923 svědky. Klub azurově modrých barev si Alfieho považuje. Dokonce do té míry, že mu připne na rukáv kapitánskou pásku. A to v Manchesteru City ještě nikdy v historii nebyl kapitánem hráč, který by se narodil jinde než ve Spojeném království! Sedmadvaacetiletý rodák ze Stavangeru má tu čest být prvním. Zdá se, jako by tento moment byl jakýmsi prvním závanem, předzvěstí věcí příštích. V knize osudu tohoto klubu je totiž psáno, že již za osm let jej koupí společnost ze Spojených arabských emirátů a učiní z něj top klub fotbalové Evropy s globálním dosahem do celého světa. V kabině se to bude hemžit špičkovými fotbalisty ze všech kontinentů a nikdo už si ani nevzpomene na staré časy, kdy důležitým kritériem pro výběr kapitána bylo i britské občanství. Alfie je tedy v tomto ohledu vlastně průkopníkem. 21. července 2000 se navíc stává potřetí otcem, když jeho manželka Gry Marita přivádí v leedské porodnici na svět syna Erlinga. Šťastné číslo 21, po němž následuje 22. Dvaadvacet let po svém otci podepíše v klubu s plachetnicí ve znaku lukrativní kontrakt Erling. Bude to podpis, který z něj udělá jednoho z nejlépe honorovaných fotbalistů světa.

Nyní jsme ale ještě v dobách, kdy jsou Citizens pouze chudším a slabším městským rivalem slavnějšího a mnohem silnějšího United. Při rozjezdu sezony pomáhá partě

ERLING HAALAND: NEKOMPROMISNÍ VIKING

kolem kapitána Haalanda i liberijský kanonýr George Weah, dvojnásobný mistr Serie A v dresu AC Milán. Vstřelí čtyři branky, ale nakonec v polovině října zvedne kotvy a mizí do Francie, navíc modrá plachetnice se povolna začíná potápět. A pak přijde 21. duben 2001. Datum, které by Haalandovi nejraději vymazali z rodinné kroniky. Na programu je derby Manchester United – Manchester City. Old Trafford už toho viděl hodně, ale něco takového ještě ne. Alfie přihrává míč spoluhráči nabízejícímu se u postranní čáry a vteřinu poté se k němu přirhne Roy Keane a kolíky své kopačky cíleně míří na Alfieho pravé koleno. Kapitán Citizens vyletí do vzduchu, a ještě než dopadne na trávník, už je vidět, že pravá noha se nepřirozeně zkroutila do hrůzostrašného úhlu. Jeho jediným štěstím je fakt, že na té noze v okamžiku Keanova útoku nestál. „Jinak by to mohlo dopadnout ještě mnohem hůř,“ otrepe se při pouhé představě Alfie ještě po mnoha letech. Není divu. To, co Roy Keane udělal, by se dalo charakterizovat jako pokus ukopnout protihráči nohu v oblasti kolene. I v tak benevolentní soutěži vůči tvrdým soubojům, jako Premier League v této době je, dostává za svůj likvidační počín červenou kartu. Následuje trest v podobě stopky na osm zápasů a pokuta sto padesát tisíc liber. Nicméně co je to proti tomu, že svému rivalovi ukončil kariéru? Jeho skutek je dodnes považo-

KAPITOLA 1

ván za jeden z nejbrutálnějších zákroků v dějinách anglického fotbalu.

Mimochodem, ve své autobiografii se Roy Keane k tomuto momentu vrátil. A i když se říká, že upřímnost se cení, jsou případy, kdy by bylo mnohem lepší, pokud by si daná osoba některé věci nechala sama pro sebe. Slova Roye Keana budiž toho důkazem: „Sejmul jsem ho sakra tvrdě. Tady máš, kreténe! A teď zkus vstát a říct mi něco o filmování. Neměl jsem výčitky. Mým záměrem bylo zmasakrovat ho. Kdo seje vítr, sklízí bouři. Dostal, co si zasloužil. On zranil mě, tak já jeho taky. Oko za oko, zub za zub. Jsou věci, kterých ve svém životě lituji, ale Haaland mezi ně nepatří.“

Alfie Haaland po dlouhých měsících léčby a rekonvalescence už nikdy nenastoupí do celého zápasu. Jeho tým krátce po jeho devastujícím zranění z osmnáctého místa sestupuje do druhé ligy, která se v časech Haalandovy sportovní tragédie označuje jako První divize a od roku 2004 ji známe pod názvem Championship. V ní ještě nakoukne do tří zápasů, ale jde o labutí píseň. Se zármutkem zjišťuje, že koleno už mu pokračovat v kariéře nedovolí. Když se Citizens po roce vrací zpět do Premier League, přivádí je tam nový kapitán Stuart Pearce. Bolest, která dala Alfimu jasně najevo, že se s milovanou profesí bude muset předčasně rozloučit v pouhých

jedenatřiceti letech, jej navíc bude provázet spoustu následujících let. Dost možná po zbytek života. „Koleno cítím dennodenně,“ svěří se Haaland v roce 2022, jedenačtyřicet let poté. V roce 2004, tři roky po osudném zranění, se nyní již pětičlenná Alfieho rodina sbalí a Anglii zamává. S manželkou Gry Maritou se rozhodnou začít nový život ve své rodné zemi. Původně neplánovali, že k návratu dojde tak brzy...

Jenže kdoví, třeba veškeré Alfieho trápení bude mít svůj velký smysl. Možná se jednou ukáže, že předčasný konec kariéry úspěšného fotbalisty bude vlastně požehnáním pro jeho syna. Jak praví jedna prastará moudrost – když s vámi k jednomu stolu usedne neštěstí, věřte, že třeba tou dobou už k vašim dveřím nezadržitelně míří velké štěstí.

KAPITOLA 2

Na počátku nového milénia přivádí Alfie Haaland svou rodinu do zcela jiného světa. Dvanáctitisícové Bryne, které statut města získává teprve v roce 2001, je naprosto odlišným místem k životu než anglické metropole Leeds či Manchester. Okres Jæren, do něhož patří i Alfieho rodný, třicet kilometrů vzdálený Stavanger, patří k nejrovinatějším regionům v Norsku. Je lemován písčitými plážemi vybízejícími k rybolovu v Severním moři nebo k podnikání v ropném průmyslu. Není divu, že právě zde sídlí místní i mezinárodní firmy, jejichž pole působnosti tkví v obchodě s černým zlatem. Kromě toho se jedná o největší zemědělskou oblast celé země.

Samotné Bryne vděčí za svou existenci rozvoji železniční dopravy na konci devatenáctého století. Vzniku obce tehdy napomohla poloha uprostřed trati mezi Stavange-